

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Теорія і практика редагування
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Ричагівська Юлія Євстахіївна; кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-umipkfsk/sklad-kafedri-umipkfsk/121-personalii/620-rychahivska-yuliia-yevstakhivna
E-mail викладача	julia.rychahivska@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування цілісного уявлення про редагування як професійну діяльність, засвоєння теоретичних засад редакторської справи та оволодіння практичними навичками аналізу й редагування текстів різних стилів і жанрів з урахуванням мовних норм, логічних засад, композиційної цілісності та вимог сучасної видавничої і медійної практики.

Завдання:

- сформуванню уявлення про редагування як професійну діяльність, його об'єкт, предмет, аспекти та історію розвитку;
- ознайомити з основними етапами редакційного процесу, функціями, професійними вимогами й сучасними спеціалізаціями редактора;
- навчити здійснювати редакторський аналіз тексту, виявляти та виправляти помилки змісту й вираження з використанням контрольних і творчих методів редагування;
- сформуванню практичних навичок мовного, логічного та композиційного редагування тексту;
- ознайомити зі специфікою редагування текстів різних типів і жанрів (навчальних, художніх, публіцистичних, наукових);
- розвинути професійне редакторське мислення та вміння співпрацювати з автором у процесі підготовки тексту до публікації.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади редагування

Тема 1. Сутність і зміст редагування. Теорія і практика редагування на сучасному етапі. Об'єкт і предмет редагування. Аспекти редагування. Нормативний, творчий, творчо-організаційний зміст редагування. Редагування як складова видавничої та медійної діяльності. Історія становлення науки про редагування. Формування й розвиток науки про редагування в Україні.

Тема 2. Редакційний процес і професія редактора. Редакційний процес, його етапи. Поняття про авторський і видавничий оригінали. Взаємодія редакції з поліграфічним підприємством. Функції та завдання редактора. Професійні вимоги до редактора. Класичні та сучасні спеціалізації редактора: головний, літературний, науковий, технічний редактор, редактор відділу, редактор сайту, SEO-редактор, більдредактор, літературний агент тощо. Випусковий редактор у видавництві та медіа. Співпраця редактора з автором. Формула редакторської майстерності.

Змістовий модуль 2. Практичні засади редагування тексту

Тема 3. Текстові помилки та методи їх редагування. Поняття про текстові помилки змісту (позамовні) та вираження (мовні). Загальна схема редакторського аналізу. Методи редагування: контроль і виправлення. Формалізовані та творчі методи виправлення. Послідовність роботи редактора з текстом.

Тема 4. Помилки змісту та мовне редагування тексту. Фактичні помилки, принципи перевірки фактичної істинності тверджень. Логічна структура тексту. Типи логічних помилок і закони логічного мислення. Мовний аспект тексту: орфографічні та пунктуаційні помилки, лексичні порушення, граматичні аномативи.

Тема 5. Композиційні та технічні параметри тексту. Композиція тексту, принципи її редагування. Заголовковий комплекс і рубрикація залежно від стилю і виду тексту. Оформлення цитат, скорочень, числового матеріалу, одиниць виміру. Робота редактора з ілюстративним матеріалом (таблиці, схеми). Перевірка бібліографічних описів і посилань в авторському оригіналі. Уніфікація текстового оформлення.

Змістовий модуль 3. Робота редактора з текстами різних жанрів

Тема 6. Редагування текстів різних типів і жанрів. Специфіка редакторської роботи з різножанровими текстами. Методика редагування навчальних видань: структура змістової частини, забезпечення навчально-методичного рівня, взаємодія текстового та ілюстративного матеріалу.

Редагування художніх текстів: жанрово-родова специфіка, цільове призначення видань. Особливості роботи редактора з текстами класичної літератури. Авторське редагування рукописів. Редакторський досвід відомих письменників.

Редагування публіцистичних текстів: газетно-журнальні та інтернет-видання, специфіка підготовки текстів для медіа. Верифікація в медіатекстах: джерела інформації та критерії їх надійності, основні методи перевірки фактів, роль редактора у забезпеченні стандарту достовірності. Рерайтинг як журналістський прийом і спосіб вторинного редагування тексту.

Типи наукових праць, особливості їх редагування. Типологія науково-популярних видань, специфіка викладу текстового матеріалу.